

[Simonsen.]

dette. Jeg tænker bl. a. på People to People-organisationen, og der kan nævnes andre, som jeg mener har gjort et meget stort og godt arbejde for at få gæstearbejdere tilpasset samfundet. Jeg synes, det er rimeligt, at man fra statens og kommunernes side måske i højere grad over for sådanne organer er parat til at støtte, hvor der er behov for støtte, således at man ad den folkelige kulturelle vej kan være med til at få gæstearbejderne til at føle sig mere hjemme her i landet.

Lad mig til slut omtale diskussionen om gæstearbejdere eller ikke gæstearbejdere. For os at se er der ikke nogen mulighed for at vælge det enkle standpunkt blot at sige nej ud fra betragtningen om, at vi påfører vort samfund en række problemer, som vi kunne have sparet os. Vi har allerede i en årrække haft den frie arbejdskraftvandring i Skandinavien. Vi forventer at blive medlem af EEC, hvor nogenlunde tilsvarende forhold vil gøre sig gældende. I den stærkt stigende internationalisering får vi ingen muligheder for blot at lukke af. Det, det drejer sig om, må derfor være en fornuftig regulering som et led i den almindelige arbejdsmarkedspolitik. Vi kan konstatere, som gæstearbejderudvalget har gjort det, at for en stor del af gæstearbejdernes vedkommende er der tale om kortvarige ophold uden ønske om integration i det danske samfund, og en mindre integration vil formentlig, som jeg tidligere har nævnt, på mange måder være en ganske fornuftig og god stimulans for dansk kultur og folkeliv.

Vigtigere er det for vort vedkommende at holde fast ved, at de gæstearbejdere, vi giver arbejdstilladelse her i landet, får samme forhold, som danskerne selv har at leve under, for kun herigennem har vi mulighed for at hindre en proletarisering, som vil give unødige og uønskede spændinger.

I de måneder, hvor vi nu kommer til at leve under den stærke begrænsning af arbejdstilladelser, har vi muligheden for at få de forskellige brikker på plads, få systemerne til at fungere, således at vi i højere grad i fremtiden kan styre udviklingen, og så må situationen efter min opfattelse simpelt hen blive den, at vi med mellemrum må tage denne situation op til vurdering og justering.

Robert Christensen: Jeg vil gerne takke arbejdsministeren for den redegørelse, vi har fået, og sige, at jeg mener, det er rigtigt, at vi får debatten nu, selv om vi har taget hul på den engang for ikke så længe siden.

Det er klart, at en tilgang af gæstearbejdere i så stort mål, som vi har oplevet i Danmark det sidste års tid eller to, giver os en del problemer; det giver os også nogle problemer, vi har vanskeligheder med at klare, fordi det er en helt ny situation for os. Men det er vores opgave at lære at løse disse problemer.

I redegørelsen nævner arbejdsministeren, at man ikke kan gøre op samfundskonomisk, hvilken betydning gæstearbejderne har for os, og det tror jeg er rigtigt. Hvis man vil forsøge at gøre op f. eks. valuta-mæssigt, at vi importerer råvarerne og vi importerer arbejderne og de eksporterer en væsentlig del af den løn, de tjener, så er det da meget sandsynligt, at vi vil komme til et ret kummerligt resultat. Men man bør heller ikke gøre det op på den måde; betydningen af, at vi har gæstearbejderne, er vel i virkeligheden mest den, at de kommer til os og overtager nogle arbejdspladser i en periode, hvor vi har mangel på arbejdskraft; sådan må det jo være, da man ikke kan anvise dem arbejde i Danmark, hvis det kan anvises til danskere.

Dernæst er det en fordel ved gæstearbejdere, at de er, eller i hvert fald en meget stor del af dem er, en meget mobil arbejdskraft, som hyppigt kommer for en kortere, eventuelt en lidt længere periode, men hidtil har det jo ikke været mange, der kommer til os for virkelig at blive. Betydningen af det ligger vel mest deri, at vi har en fleksibel arbejdskraft at sætte ind i spidsbelastninger. For vore egne arbejdere kan det jo nok se ud for et kort syn, som om det er en konkurrence; der kommer og vil tage arbejde fra dem. Jeg tror da, vore egne arbejdere skal se lidt anderledes på problemet, nemlig at resultatet er, at danske arbejdere hyppigt flytter til et bedre betalt arbejde, når der kommer gæstearbejdere.

Alt i alt finder vi fra venstres side, at det er heldigt, at vi har gæstearbejderne, at vi kan trække på dem, når der er brug for dem, men at vi er nødt til at have en vis kontrol, at vi finder et fornuftigt balancepunkt. For vi må heller ikke gøre det så let